

מידעון

בית הספר
הדמוקרטי בחדרה

עיצוב ועריכה: אורית דביר

2	תוכן העניינים (ניתן ללחוץ ולהגיע היישר לעמוד המבוקש)
3	הקוד האתי של בית הספר
4	ההיסטוריה שלנו
6	מחשבה תחילה
6	כבוד
6	חירות
6	מסע אישי
7	אורח חיים דמוקרטי
7	למידה פלורליסטית
7	מבוגר מלווה
8	עמותת ביה"ס
9	המבנה הדמוקרטי של בית הספר
9	הרשות המחוקקת - הפרלמנט
9	הרשות השופטת - ועדת פת"ק
10	הרשות המבצעת- הוועדות והנהלת בית הספר
11	חונכות
11	תחומי אחריות החונך
12	למידה
13	למידה בבתים
13	למידה במרכזים
13	למידה בשיעורים
14	למידה בחצר
14	החיים הדמוקרטיים
14	הערכה
14	מסגרת עבודת המורה בבית הספר
16	המבנה הפדגוגי של בית הספר
16	החטיבה הצעירה
18	חטיבת היסודי
19	חטיבת התיכון
21	נספחים
21	ביטחון ובטיחות
	ועדות וצוותים
	בעלי תפקיד בבית הספר
	שגיאה! הסימניה אינה מוגדרת.
	שגיאה! הסימניה אינה מוגדרת.
	שגיאה! הסימניה אינה מוגדרת.
	שגיאה! הסימניה אינה מוגדרת.
	שגיאה! הסימניה אינה מוגדרת.

הקוד האתי של בית הספר

בית הספר הדמוקרטי בחדרה הוא קהילה חינוכית שפועלת ברוח מגילת זכויות האדם. אנו שומרים על זכויות היסוד של כל אחד ואחת מהשותפים בבית הספר, ללא הבדלי גיל, מין, דת וגזע.

אנו מעודדים חופש למידה ומציעים תחומי התעניינות ולמידה בהתאם לרצון התלמידים ואנשי הצוות, ללא כל כפייה.

בית הספר שלנו מנוהל באופן דמוקרטי:

לכל חברי בית הספר הזכות להשתתף באופן שווה בחקיקת חוקי בית הספר;

לכל חברי בית הספר נשמרת הזכות לבחור ולהיבחר לרשויות בית ספר;

לכל אחד ואחת בבית הספר מובטחת זכות הפנייה לרשות שופטת בלתי תלויה, שתפקידה לסייע לחברי בית הספר לשמור על זכויותיהם.

בית הספר הדמוקרטי הוקם בשנת 1987 על ידי יעקב הכט וקבוצה של הורים ומחנכים צעירים בשיתוף עיריית חדרה ומשרד החינוך. אותה קבוצת הקמה ביקשה להקים סביבה חינוכית חופשית לילדיהם. בימיו הראשונים של בית הספר התנגדו רבים מההורים ומאנשי הצוות לחופש למידה מלא; הם דרשו שהילדים יעמדו לפחות בחובות למידה בסיסיות. מכיוון שכך, הוחלט להתחיל מן ההסכמה הרחבה ביותר שנמצאה ושנת הלימודים הראשונה בבית הספר, נפתחה עם מערכת לימודים שנחלקה, לחצי יום של שיעורי חובה וחצי יום שבו נלמדו שיעורי בחירה.

מערכת השותפות וקבלת ההחלטות שהייתה מובנית ביסודות ביה"ס, אפשרה באופן הדרגתי לבצע תהליך שינוי, שנבע הן מתפיסות היסוד של ביה"ס (חירותו וכבודו של אדם) והן מתחושות שהביעו תלמידים, מורים והורים שכללו התנגדות עזה לשיעורי החובה. הנושא הועלה למספר דיונים בפרלמנט בית הספר ובסוף השנה הראשונה, בהחלטת הפרלמנט, שונתה המערכת כך שלא כללה עוד שיעורי חובה כלל, אך הוחלט שעל כל תלמיד ללמוד מספר מסוים של שעות בשבוע. בתחילה 24 שעות חובה ואחר כך מספר שיעורי החובה ירד ל- 12 שעות חובה בלבד.

אולם, המתחים נותרו בעינם, התלמידים לא הבינו מדוע עליהם להיכנס לשיעור שאינו מרתק אותם, או מדוע עליהם להבטיח הבטחות שלא יעמדו בהן.

האירוע שהביא לשינוי התרחש דווקא בחו"ל, כאשר ביקר יעקב הכט בבית הספר סאדברי ואלי שבבוסטון, בו לא מתקיימים שיעורים קבועים, ולמעשה כלל אין בו מערכת שעות.

משלחת של תלמידים ואנשי צוות מבית הספר שלנו נשלחה לבוסטון, ובעקבות דיונים ממושכים בקיץ שלאחר מכן, ביום השנה השלישי לקיומו שלבית הספר, התקבלה החלטה בפרלמנט, לפיה בוטלו כל שעות החובה בבית הספר. בכל מהלך קיומו של ביה"ס, הפרלמנט היה גם הגוף (הריבון), שעיצב את המערכת הדמוקרטית של בית הספר.

התהליך שעבר ביה"ס בשנותיו הראשונות הוליד את תפיסתו החינוכית הייחודית הרואה את הילד כישות שלמה וריבונית שיש לכבד את בחירותיה וצרכיה. ישות הנמצאת בתהליך של הבשלה והתפתחות המחייב מתן ליווי, תמיכה ותיווך ע"י מבוגר מקצועי ומשמעותי. תפיסה המגדירה את תהליך הלמידה במובן הרחב ביותר. זאת מתוך הבנה כי אדם אינו יכול להימנע מלמידה וכי זו מתרחשת בכל מרחבי ההתנסות בהם הוא מעורב - בכיתה, בחצר, במשחק, ביצירה, בבנייה או בכל פעילות גומלין אחרת עם הסביבה.

כמו כן, בבית הספר התגבשה בשנים אלו ההבנה כי יצירת סביבת חיים בה מיושמות הלכה למעשה זכויות האדם ובמרכזן – כבוד, חירות ושוויון, מאפשרת התפתחות מיטבית של ילדים.

בתהליך טבעי ומתבקש מתפיסת ביה"ס, הועברו עוד ועוד סמכויות ממבוגרי ביה"ס אל הציבור הרחב. זאת באמצעות פיתוח והרחבת הסמכויות ותחומי העיסוק של הרשות המבצעת והרשות השופטת.

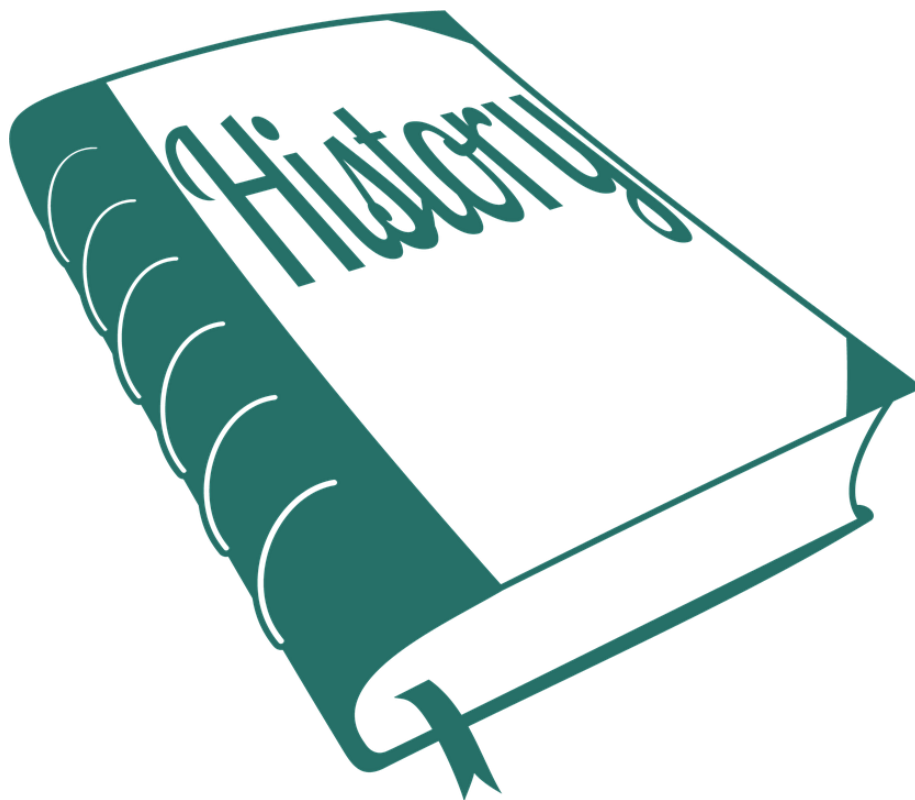
במקביל לבניית דמותו של בית הספר התרחש תהליך של הכרה בחשיבותו על ידי מערכת החינוך, ובשנת 1992 הוא הוכר כבית ספר ניסויי. שנתיים לאחר ההכרה כבית ספר ניסויי, ב-1994 ביה"ס זכה בפרס החינוך מידי נשיא המדינה ושר החינוך ובשנת 1996 זכה בתואר "מגן איכות השלטון" מידי העמותה לאיכות השלטון בישראל.

בעשור השני לחייו, החל ביה"ס בתהליך התארגנות מחדש והעברת חלק ניכר מהתורה שבע"פ לתורה שבכתב.

תפקידים הוגדרו, סמכויות הוועדות התרחבו. הוקמו ועדות נוספות ביניהן וועדת מערכת, שקיבלה את הטיפול בנושא המערך הפדגוגי. כמו כן הוגדרו בעלי תפקידים כגון סגן מנהל, רכז חניכה, רכז למידה ורכזי חטיבות.

תפקיד החונכות התחדד והתמקד ונוצרה תפיסת תפקיד ייחודית של תפקיד המבוגר הכוללת מטרות, תהליך וכלי עבודה. כמו כן פותחה שפת משוב ייחודית המשמשת את מורי ותלמידי ביה"ס בתהליכי ההערכה הבית ספריים.

העקרונות שפיתח בית הספר הדמוקרטי בחדרה יצרו תנועה חינוכית בארץ ובעולם; בתי ספר דמוקרטיים רבים הוקמו בעקבותיו, וכיום עוברים בתי ספר ממלכתיים רבים ומערכות חינוך אזוריות תהליכים של דמוקרטיזציה בהשפעת הדגם החינוכי שעיצב בית הספר.

מחשבה תחילה

לכל אדם יש שאלות רבות ביחס לעצמו ולסביבתו: מה אני רוצה לעשות, עכשיו, היום, השנה, בכלל? עם מי נעים לי להיות ועם מי לא נעים לי להיות? מה מוצא חן בעיניי, מה גורם לי להרגיש טוב ומה לא? מהן המטרות והיעדים שלי, ומה אני צריך לעשות כדי להשיגם? באיזו דרך עלי לבחור? מאין אני שואב כוחות? מי יכול לעזור לי? ועוד.

והתשובות? לפעמים הן באות בקלות, לפעמים זו עבודה קשה למצוא אותן. השאלות שייכות לכולם, התשובות ייחודיות לכל אדם, ולפעמים הן מתנגשות זו בזו. ואכן, כיצד זה עובד בקבוצה, בקהילה, שבה מתעוררות שאלות רבות כאלו, המעלות גם תשובות רבות וייחודיות? לשם ומתוך כך, אנו רוצים ליצור מסגרת בית ספרית שמאפשרת לכל אדם:

כבוד

שמשמעותו המעשית היא לייחס כבוד ומשקל לאדם, ולא להקל ולהמעיט בערכו. כדברי חז"ל: אדם, כל אדם, הוא עולם ומלואו, הוא ישות מורכבת. כבוד לאדם משמעותו כבוד למרכיבי ישותו. לכן, כבוד האדם הוא מתן הכרה ואמונה ביסודות הקיימים בכל אדם, אם כי ביטויים ושילובם זה בזה שונים מאדם לאדם; לכל אדם רצון, בחירה והחלטה משלו; לכל אדם יצר ורגש משלו; לכל אדם חושים משלו; לכל אדם שפות שבהן הוא משתמש; לכל אדם דעה והיגיון משלו; לכל אדם דמיון ויצירה משלו; לכל אדם אמונה וערכים משלו, משפחה משלו, קשרים ועניינים משלו בעולם הרחב. אנו מבקשים ליצור מסגרת בית-ספרית שמאמינה בכל אחד ואחת מחברי קהילת בית הספר, ומקבלת אותם כבני אדם בעלי ערך בזכות עצמם, ללא אפליה כלשהי, לרבות אפליה גילאית.

חירות

כל אדם זכאי לחירות. לכל אדם הזכות לפעולה חופשית, כל זמן שאינה פוגעת בזכויותיו של האחר ומכבדת אותו. כך מתאפשרת חירות הדדית. כל אדם חופשי לתכנן את חייו, להכיר את צרכיו, להציב לעצמו מטרות ולקבוע החלטות, להתבטא ולהביע את דעותיו, לבחור, לטעות ולהיכשל; כל אדם הוא חופשי. אנו רוצים ליצור מסגרת המאפשרת חירות מתוך הכרה במערך הקהילתי המורכב של זכויות האחר וחירותו.

מסע אישי

אנו רוצים ליצור מסגרת שמאפשרת מסע אישי של כל אדם ואדם. במסע אישי זה אנו מנסים לסייע לאדם ליצור ולרכוש כלים שיעזרו לו להגשים את מטרותיו. האדם מתמודד עם שאלות העוסקות ברצונו, ועונה את התשובות הייחודיות שלו, תוך הפעלת תהליכי בחירה, בירור מוטיבציות אישיות, לקיחת אחריות ויוזמה. לשם כך אנו מקיימים את הדברים הבאים:

אורח חיים דמוקרטי

אנו מניחים כי אורח החיים הדמוקרטי הוא אורח חיים המבטיח באופן המיטבי שמירה על כבוד האדם. משמעותה של הדמוקרטיה אצלנו היא קיום קהילה של ילדים ומבוגרים, המכבדת את זכויות הפרט וחירותו. במסגרת זו, קהילת חברי בית הספר מנהלת את בית הספר, והיא שותפה להחלטות ולביצוען באמצעות ארבע הרשויות: הרשות המחוקקת, הרשות המבצעת, הרשות השופטת והרשות המבקרת.

למידה פלורליסטית

בבית הספר מתקיימת למידה פלורליסטית על מנת לאפשר את מימושו העצמי של הפרט. בין אם הוא צעיר או מבוגר, הפרט מכיר טוב יותר מכל אחד אחר את הצרכים שלו, ויודע לכוון את עצמו לעבר הגשמתם. הלמידה בבית הספר מתקיימת במקומות שונים ובצורות שונות, ובפני כל אחד עומדת האפשרות לבחור בין הפעילויות היוזמות לבין פעילות חופשית ועצמית.

ההנחה היא שכל פעילות גומלין בעולמנו, ללא יוצא מן הכלל, מאפשרת למידה ומזמנת אותה.

מבוגר מלווה

ליווי הפרט במסעו האישי, בחיפוש אחר מטרותיו ובהגשמתן, וכן סיוע בהתוויית דרכו בבית הספר, נעשה על ידי המבוגר. תפקיד המבוגר הוא לסייע ביצירת הכלים של הילד וברכישתם, וכן לתמוך בתהליכי הבירור ובהשגת המטרות האישיות של כל ילד.

עמותת בית הספר היא שלנו ובשביל כולנו, חברים בה הורים לתלמידים ותלמידות בבית הספר. העמותה הוקמה על מנת להיות הגוף התומך והמאפשר את קיומו של בית הספר. העמותה היא מקור התמיכה לפעילות הדמוקרטית של בית הספר, להנהלת בית הספר, לצוות החונכות והחונכים ולחברי הקהילה.

קבלת ההחלטות בעמותה נעשית באסיפה כללית המתכנסת בתחילת שנת הלימודים לבחירת ועד העמותה וועדת ביקורת של העמותה, ובמהלך השנה להצגת דוחות כספיים ואישור המאזן.

כמה מילים על הגופים העיקריים שפועלים בעמותה:

ועד העמותה- נבחר באסיפה הכללית ומנהל את העמותה, נפגש בפגישות חודשיות ומחליט על תחומי הפעילות שלו. בישיבתו הראשונה בוחר הועד את יו"ר ועד העמותה וסגנו.

הועד עוסק הן בלמידה והן בקבלת החלטות בנושאים עקרוניים.

ועדת כספים של העמותה- נבחרת מתוך ועד העמותה ומנהלת את תקציב העמותה ובית הספר. בישיבתה הראשונה בוחרת הועדה את יו"ר ועדת כספים ובמהלך השנה עוסקת בענייני כספים ובמעקב שוטף במפגשים המתקיימים אחת לחודש.

צוות קשרי קהילה- פועל מתוך הועד ואמון על טיפוח קהילת בית הספר.

צוות גיוס משאבים- פועל מתוך הועד ועוסק בגיוס משאבים כספיים וציוד לפעילות הלא ממומנת של בית הספר.

וועדת ביקורת של העמותה- נבחרת על ידי האסיפה הכללית ועוסקת בביקורת פעילות העמותה. הדו"ח השנתי של ועדת ביקורת מוגש לאסיפה הכללית ולרשם העמותות.

בנוסף לאלה, ועד העמותה הוא שותף פעיל לצוותי פעולה אד הוק, **בוועדת תכנון ובינוי בוועדת בטיחות** ובכל נושא אשר נדרשת בו תמיכה וסיוע.

אבני היסוד לפעילות העמותה דרך ועד העמותה, הם פעילות קהילתית ועבודה בשיתוף פעולה עם הנהלת בית הספר והצוות. אלו הם העיקרים לרקמת העבודה המשותפת. בכל שנה אנו מצרפים לשורותינו הורים שרוצים לחזק את הפעילות הקהילתית ואת התמיכה בביה"ס וליצור הכרות מעמיקה עימו ולמידה כיצד המערכת המופלאה הזו עובדת ובמה היא עוסקת באופן שוטף.

המבנה הדמוקרטי של בית הספר

בית הספר מאורגן באופן דמוקרטי, כלומר, על פי עיקרון הפרדת רשויות. בבית הספר קיימות שלוש רשויות: מחוקקת, שופטת ומבצעת. התלמידים, המורים וההורים מתפקדים כחברים שווי זכויות ברשויות הללו.

הרשות המחוקקת - הפרלמנט

בפרלמנט חברים כל תלמידי בית הספר, אנשי צוות בית הספר והורי התלמידים, והוא מתכנס אחת לשבוע ומנוהל על ידי צוות שנבחר אחת לשלושה חודשים באופן דמוקרטי. בפגישות הפרלמנט נקבעים כל חוקי בית הספר, החל מחוקי המשחק בחצר, דרך אופן קבלת מורים ותלמידים לבית הספר, ועד לחלוקת תקציב בית הספר. החוקים נקבעים על פי הצבעת רוב של כל חברי הפרלמנט הנוכחים בדיון. כל חוקי הפרלמנט כפופים לחוקי המדינה. ניתנת הזכות למנהל בית הספר להטיל וטו על החלטת הפרלמנט אך ורק אם ההחלטה מהווה סיכון בטיחותי לתלמידים או שאינה כפופה לחוקי המדינה.

הפרלמנט מתכנס בכל יום שלישי בין השעות 10:00-11:15 בספרייה.

ניתן להגיש הצעות לצוות הפרלמנט במהלך השבוע וצוות הפרלמנט צריך לפרסם את נושא הפרלמנט העתיד לעלות לדיון על מנת לאפשר למתעניינים להתארגן ולהגיע.

[קישור לספר החוקים](#)

הרשות השופטת - וועדת פת"ק

תפקידה של וועדת פת"ק בבית ספרנו הוא לשמור על הנורמות והכללים כפי שהוגדרו על ידי הפרלמנט כדי לשמור על הסדר ולספק ביטחון לכל חברי הקהילה.

בית הספר בהיותו בית ספר דמוקרטי מכוון למימושם של ערכים הומניסטיים הרואים בכבוד אדם ערך מרכזי בתפיסת העולם הבית ספרית. תפקידה של ועדת פת"ק לפיכך הוא לשמר את המרחב שמאפשר את מימושם של ערכי בית הספר, להגן על זכויות הפרט הבודד ועל מרחב האמון והכבוד ההדדי המתקיימים בבית הספר הדמוקרטי בחדרה.

כמו כן משמשת ועדת פת"ק ככלי חונכי. המשתתפים בדיונים מוזמנים לבחון את הצרכים העמוקים שלהם שלעתים מייצרים התנהגויות שאינן מיטיבות איתם ועם סביבתם. התבוננות אמפתית בהתנהגויות כאלה יש בכוחה לאפשר לילד הבנה חדשה לגבי עצמו והאחר, ומתוכה שינוי בהתנהגות.

ועדת פת"ק דנה בשני סוגים עיקריים של פניות: סכסוכים שבין אדם לחברו והפרות של כללים ונורמות שמעוגנים בערכי בית הספר שהם ביטוי לחוזה המשותף בין כל חברי הקהילה. מתוך עיקרון השוויון והדדיות בין הפרט לבין סביבתו תפקיד הוועדה בכל המקרים האלה יהיה דומה – להרחיב את נקודת המבט של הפרט לראות את ההשלכות של פעולותיו במרחב.

הכלי המרכזי של חברי הוועדה הוא דיון שבו מתקיים שיח אמפתי הדדי ששואף להימנע מהכללות חד ממדיות כגון "בסדר" "לא בסדר" ועל כן הוא איננו משפט אלא מרחב של דיון. מטרת הדיון היא שינוי בהתנהגות בעקבות ההבנות החדשות שנובעות מהשיח האמפטי.

ועדת פת"ק נעזרת בכלים של תקשורת מקרבת.

הרשות המבצעת- הוועדות והנהלת בית הספר

הוועדות - הרשות המבצעת בבית הספר פועלת מכוח סמכויות שהוענקו לה על ידי הפרלמנט. היא מורכבת מוועדות שונות האחראיות ליישם ולבצע את החלטות הפרלמנט. בחודש יוני כל שנה נערכות בחירות לוועדות של השנה שלאחריה. כל תלמיד, מורה, או הורה רשאי לבחור ולהיבחר אליהן.

הבחירות לוועדות מתקיימות ומנוהלות ע"י ועדת הוועדות שאחראית על טוהר הבחירות ותקינותם. תהליכי הרישום לוועדות וכן ימי הבחירות מפורסמים על ידי ועדה וועדות באופן מסודר. הבחירות מתבצעות באופן ממוחשב וחשאי. כמו כן, ועדת וועדות תומכת ומלווה לאורך כל השנה את פעילות הוועדות.

כל ועדה קובעת את סדרי עבודתה ומועדי התכנסותה. יום ההתכנסות הרשמי של ועדות בית הספר הוא יום ראשון בין השעות 10:00 ל 11:10 .

הנהלת בית הספר – מורכבת ממנהל וסגן מנהל הנבחרים על ידי צוות של ועדת מורים וועד העמותה. הם נבחרים לתקופה של שמונה שנים עם תחנות בדיקה באמצע.

מנהל בית הספר וסגנו אחראיים להפעלת ביה"ס ברוח דמוקרטית, עפ"י החלטות הפרלמנט, חוקי המדינה והוראות משרד החינוך. כמו כן אחראי על ניהול קשרי ביה"ס עם העמותה, העירייה ומשה"ח. מנהל בית הספר אחראי על קידום בית הספר, צוותו ומבניו.

החונך הוא האדם המרכזי המלווה את התלמיד במסע האישי אותו הוא עובר בבית הספר. לחונכות יש מקום מרכזי בחיי בית הספר; החונך הוא מבוגר המשמש כתובת אנושית לתלמיד בבית הספר. הוא אדם קרוב מאחרים שנמצא עבור הילד, שמתעניין, שם לב, מקשיב, מדבר, מלווה, מייעץ, משחק ומסייע.

החונך מקיים דיאלוג שוויוני עם התלמיד.

כל ילד בוחר חונך או חונכת מקרב קבוצה של חונכים זמינים (שהם גם מורים בבית הספר), השייכים לבית החטיבה שאליה משתייך הילד (חטיבה צעירה, יסודי או חטיבת התיכון).

עצם קיום הקשר נמצא באחריות החונכים ואינו מותנה ברצון או באי הרצון של הנחנך/ת.

תחומי אחריות החונך

רישום הנחנכים - רישום הבוקר מתבצע עד לשעה 8:30, ברישום אצל החונך באופן שסוכם עם החונך. רישום סוף היום מתבצע באופן דומה בין השעות 13:45 ל-14:00. על החונך לפעול כלפי הנחנך לפי חוק הנוכחות הנקבע בפרלמנט. חריגה קבועה מחוק הנוכחות מותרים רק באישור ועדת חריגים.

קשר עם גורמים שונים בבית הספר - על החונך/ת להימצא בקשר עם מורים מקצועיים ועם חונכים אחרים, ועם בעלי תפקיד מקצועי בבית הספר (רכז/ת חונכות, יועצ/ת, פסיכולוג/ית, הנהלה) על מנת לקבל מהם אינפורמציה חשובה לעבודת החונך מניסיונם שלהם.

קשר בין בית הספר והמשפחה - אחד התפקידים החשובים של החונכים הוא לשמש מתווכים בין בית הספר ובין הילד ומשפחתו. ללוות את הילד ומשפחתו בתהליכים אותם עובר הילד בבית הספר ובבית. תפקיד זה מקבל משנה תוקף כאשר מדובר בתלמידים חדשים בבית הספר.

קיום סדיר של מפגשי חונכות ופגישות הורים - מפגשי החונכות וקיום הקשר בין החונך לבין הנחנך אינם בגדר בחירה. עיקרו של הקשר מבוסס על מפגשים אישיים בין השניים שעשויים לקבל פנים וצורות שונות. על החונך לפגוש את שני הוריו של הנחנך לפחות פעמיים בשנה. מפגשים אלו ייערכו מחוץ לשעות בית הספר, להוציא מקרים חריגים.

היכרות מעמיקה עם התפיסה החינוכית אידאולוגית של בית הספר - בסיס עבודתו של בית הספר הדמוקרטי הינו אידאולוגי. לכן, חונכי בית הספר צריכים להגיע להבנה עמוקה של רעיונות החינוך הדמוקרטי. זאת מכיוון שכמעט כל פעולה שאותה הם מבצעים בבית הספר צריכה להיגזר מהבנה זו. זאת ועוד, חונכי בית הספר משמשים כסוכנים לרעיונות אלו אל מול הנחנך ומשפחתו. לפיכך, ישיבות החונכים, הישיבות הכלליות, קורס החונכים החדשים, שותפות בפרלמנט, ו/או כל פעילות הקשורה ללמידה ולהתפתחות אישית בתחום זה, הנה חובה חיונית ביותר לכל חונך וחונכת בבית הספר.

המונח למידה קיים בתיאוריות הפסיכולוגיות השונות ומגדיר מספר גישות: גישה חברתית, גישה קוגניטיבית וגישה התנהגותית. כאשר ההתייחסות לכולן יוצרת תהליך הוליסטי, המורכב מאיכויות ופרמטרים שונים הקיימים בבני אדם ושונים מאדם לאדם.

כאשר נולד תינוק, מתבוננים המבוגרים סביבו בהשתאות במהירות בה הוא מגלה את העולם. את כוחו של החיוך היכולת להושיט יד לאחוז חפץ ולקרר אותו. להתקדם במרחב, לדבר, לשחק ועוד.

באופן טבעי, בשלבי ההתפתחות האלו כמעט אף אחד לא חש צורך או מאמין שיש צורך להתערב, או להושיט יד מכוונת ומנחה. הצורך הפנימי, הסקרנות והמפגש עם הסביבה מייצרים את תהליכי הלמידה האורגניים. בגילאים הבוגרים יותר, נכנס המושג הוראה לתוך מערך היחסים. מתעורר צורך לתת ולאפשר לילדים עוד מהעולם שסביבם. להעמיק את הסקרנות, להעניק כלים אורייניים, קוגניטיביים שיאפשרו העמקה ולמידה נוספת.

הרצון לראות את ילדנו כבני אדם עשירים, סקרנים, בעלי תחושת מסוגלות ורחבי אופקים קיים אצל כל הורה. בין תהליכי הלמידה הספונטניים לבין תהליכי למידה והוראה מונחים קיים לעיתים מתח ומרחק מעוררי שאלות. המתח והשאלות הללו מלווים את צוות בית הספר לאורך כל שנות קיומו.

אנו מחפשים את הדרך לאפשר לכל ילד וילדה להישאר נאמנים וקשובים לרצונות, צרכים ויכולות, לסקרנות ומוטיבציות פנימיות. לצד יצירת עולם מרתק המאפשר ומזמין מגוון של עולמות ידע, התנהגות, חברה, סביבה ומיומנויות.

הבחירה הפדגוגית הראשונה של בית הספר היא פדגוגיית החונכות. תפקידם של חונכי וחונכות בית הספר לאפשר לילדים אוזן קשובה, המכוונת לשמוע גם בין הצלילים, להעלות שאלות, לסייע בהצבת מטרות וסלילת דרכים להגשמתן, תוך התמודדות עם הקשיים שבדרך. בתהליך החונכות אנו מלווים את הילד מתוך תפיסה הוליסטית המתייחסת לכל חלקי החיים של הילדים, חברתיים, רגשיים, קוגניטיביים והתנהגותיים.

תהליכי הלמידה בבית הספר מתקיימים בכל רגע ומרחב: במפגש של ילדים עם משחק חדש, משימה שדורשת פיצוח, בשיעור, בוועדות, במרכזי למידה, בחצר, אל מול מחשב, במזנון ועוד.

אנו מתמקדים בתהליכי פדגוגיה דמוקרטית המתגבשים לאורך השנים בהובלת צוות בית הספר.

בית הספר יוזם פעילות המזמנת למידה, ובפני תלמידי בית הספר עומדת האפשרות לבחור בין הפעילויות היוזמות הללו ובין פעילות חופשית

ועצמאית. בבית הספר אין כל העדפה לפעילות כזו או אחרת, משום שכאמור, רובן ככולן מאפשרות ומקדמות תהליכי למידה.

מתוך התפיסה כי למידה מתרחשת בכל מקום ובכל זמן, הלימודים מתקיימים במבני בית הספר, בחצר ומחוץ לבית הספר. הלימודים מתקיימים באופן אישי וקבוצתי, כאשר תחומי הלמידה של כל ילד נקבעים על ידו באמצעות דיאלוג בינו לבין הצוות.

למידה בבתים

בתי החטיבות השונים מציעים בהתאמה לגיל התלמידים, למידה ספונטנית המתאפשרת באופן עצמאי או בליווי חונך, על פי הצורך ורצון הילדים. בתי החטיבה הצעירה מהווים אחד ממרחבי הלמידה הדומיננטיים ביותר עבור ילדי החטיבה. בחטיבות הבוגרות יותר, תהליכי הלמידה המתרחשים בבית מקבלים אופי שונה ועצמאיים יותר.

בבית חווים התלמידים למידה מגוונת שאינה תמיד מדוברת כהליך למידה קלאסי ולרוב אינה מונחית או יזומה על ידי מבוגר, אולם מהווה מרחב למידה מהחשובים ביותר בבית הספר.

למידה במרכזים

בבית הספר פועלים מרכזי למידה מגוונים כגון אמנות, מרכז היקום (Maker space טכנולוגי), מוזיקה, נגריה, ספרייה וקולנוע. במרכזים, התלמידים יכולים להתנסות בלמידה מבוססת עניין בכל שעות פתיחת המרכז. תלמידים יכולים להגיע למרכז, להתרשם, לקבל השראה, להתנסות במגוון צורות למידה ולעבוד על פרויקטים אישיים וקבוצתיים. במרכזים מתרחשת למידה אישית במרחב רב גילאי. במרכזים שוהים מורים מקצועיים בתחומי הידע ששמחים לתמוך בתלמידים ללמידה ועשייה משמעותית.

למידה בשיעורים

שיעורי בית הספר מציעים מגוון רחב של נושאים, רמות ושיטות לימוד.

התלמידים יכולים לבקר בתחילת השנה בשיעורים ולאחר מכן לבחור מתוכם את השיעורים המתאימים להם ולבנות את מערכת השעות שלהם. השיעורים מתנהלים על פי רוב במתכונת רב גילית.

בכל שיעור ישנם חוקים הנקבעים ע"י יוזם השיעור, והוא יכול לשתף את התלמידים בקביעתם. כל מי שבחר להשתתף בשיעור מחויב לעמוד בחוקים אלה.

מערכת השיעורים מהווה ביטוי לתהליכים מאורגנים, וברובם מונחים המתקיימים בבית הספר. תפקיד המערכת הינו לעזור לתלמיד לנתב ולהסדיר את אפשרויות הלמידה המאורגנת.

למידה בחצר

חצר בית הספר מזמנת משחק, דיבור, מפגש, שיחה – פעילויות שהן מרכזיות בהבנת הלמידה בבית הספר. הלמידה במרחב החצר נעשית בצורה יחידנית ובקבוצות, קבועות ומשתנות, ונעשית באזורים השונים בחצר בית הספר.

החיים הדמוקרטיים

המערכת הדמוקרטית מזמנת למידה בפני עצמה. ההשתתפות הפעילה בפרלמנט ביה"ס ובוועדות, מזמנת למידה התנסותית באורח חיים דמוקרטי. למידה זו חושפת את הלומד להתנהלות בקבוצה, התארגנות, קבלת החלטות, דיאלוג, יכולת התבטאות, סבלנות, אחריות ועוד. כל זאת מתוך תחושת עשייה משמעותית ואמיתית. התלמידים יכולים לבחור לפעול בוועדות השונות, לבטא ולפתח יכולות שאינן באות לידי ביטוי במסגרות אחרות.

הערכה

קבלת תגובה, הערכה, רפלקציה, משוב ושיקוף שלי על עצמי ושל הסביבה אלי, הם חלק חשוב מחיי היומיום של כולנו. חלק חשוב מתהליכי הלמידה היא היכולת לעבד מחשבות, רגשות, מכשלות והצלחות בדרך להתפתחות וליישום מטרות אישיות. הרצון לחיים חברתיים נובע מהצורך בקבלת שיקוף מהסביבה. שיקוף המאפשר לנו התבוננות פנימה וקבלת מידע חיצוני העוזר לנו להבין מי אנחנו, לבנות ולגבש את הדימוי העצמי שלנו ולהבין את התפקיד החברתי שלנו.

לאורך השנים בית הספר התמודד עם שאלת ההערכה. מחד, קיבל החלטה, שלא למדוד מדידה סטטיסטית, משווה, מספרית, הישגי ידע מתוך התפיסה שהתלמיד הוא ישות מלאה וייחודית שמתווה את דרכו בעולם, מתקדם לעבר מטרות אישיות ובקצב אישי. מאידך, היה הצורך ביצירת כלי הערכה חלופי, המותאם לשפה הבית ספרית.

בית הספר פיתח את כלי המשוב המצמיח, אותו אנו מיישמים במסגרת החונכות והשיעורים השונים. עושים פסק זמן ומייצרים טקסי משוב מצמיח. משוב במובן של התבוננות משותפת בתהליך, התגובה, התייחסות, שיקוף, תשובה הניתנת לאדם כתגובה לעשייה שלו.

מסגרת עבודת המורה בבית הספר

מערכת השעות המתפרסמת בתחילת השנה, וזו המתעדכנת על ידי אחראי מערכת, מחייבת את המורים המלמדים את שיעוריהם. שינוי בשעת השיעור עשוי להתרחש בהסכמה כוללת של כל חברי השיעור (מורה ותלמידים), שיחד ימצאו שעה חלופית וחדר פנוי, ואחר כך יודיעו על החלטתם לאחראי המערכת לשם קבלת אישורו לשינוי השיעור. במידה שלא יימצא פתרון מוסכם בין התלמידים והמורה, רשאי אחראי המערכת לכפות פתרון (או להשאיר את השיעור כפי שהוא).

השיעור הנו למעשה כל מרחב למידה המתקיים בין איש צוות בבית הספר ובין קבוצת תלמידים, אם כי קיימים בבית הספר שיעורי מערכת ומרכזים פעילים. המורה אחראי על ההתנהלות ומסגרת השיעור

וכן על התמחות בנושאים הנלמדים בשיעור. המורים צריכים לשאוף ללמידה שתעודד יוזמה ועצמאות, ועליהם לחשוף את התלמידים לכלי למידה שיתמכו בלמידה עצמית.

על המורה להגיע למפגש/שיעור בזמן ולקיים את השיעור בסביבה מכבדת (מאורגנת ונקייה). כמו כן, עליו לוודא שחוקי השיעור/מפגש שנקבעו על ידיו או ביחד עם התלמידים יהיו ברורים וימולאו. חשוב שהחוקים והנהלים של השיעור יתמכו ויעזרו לבניית יחד משותף המאפשר למידה משמעותית ומכבדת לנוכחים בשיעור/מפגש.

הקשר בין המורה לבין החונך של תלמידיו חשוב וחיוני. במקרים קיצוניים חשוב לדווח גם למנהל בית הספר. במקרים של עבירות משמעת, על המורים לפעול להפסקתן על ידי ועדת משמעת, או על ידי הוצאת התלמיד מהשיעור (כמובן, בכפוף לחוקי השיעור).

בנוגע להערכה, כאמור, אסור לקיים מבחנים או להעריך בציון, להוציא שיעורי בטרות. במידה שתלמיד פונה למורה בבקשה להיבחן, אפשר לקיים עמו בחינה, אך לא מומלץ לעשות כן. תהליך הערכה מילולי או כתוב צריך להיות חלק אינטגרלי מתהליך הלמידה.

חברות של מורה בוועדה גם היא כשיעור לכל דבר. תורנויות והחלטות צוות הנן חלק מתפקיד המורה, ועליו להיות שותף להן לשם הפעלה תקינה של בית הספר (תורנויות הסעות, עזרה באירועים וכדומה).

צוות המורים יעבור הכשרה בית ספרית לאורך כל השנה הכוללת: ישיבות כלליות וצוותיות.

בסמכותה של ועדת מורים לקבל אנשי צוות לבית הספר ולפטרם. כמו כן, תפקידה להעריך את תקינות עבודת המורים ובדיקתה במהלך השנה, בין אם זה באמצעות תלונות המגיעות מן התלמידים, המורים, או ההורים, ובין אם ביוזמת הוועדה עצמה. לפני פיטורים של מורה, על הוועדה לבצע תחילה תהליך עבודה עם המורה על מנת לשפר את תפקודו.

המבנה הפדגוגי של בית הספר

בית הספר מחולק לשלוש חטיבות:

חטיבה צעירה לילדים מגיל 4 ועד כיתה ג'.

חטיבת היסודי לילדים בגילאי ד'-ו'.

חטיבת התיכון תלמידי ז' - יב' במבנה של חונכות שש שנתית עם שני בתי תיכון, ושלוש כיתות תקשורת

החטיבה הצעירה

בחטיבה הצעירה לומדים ילדים בגילאי ט"ח ועד כיתה ג'. (5 שכבות גיל).

בחטיבה ארבעה בתים, בכל בית 3 שכבות גיל.

הבית הכתום והבית הירוק הם הבתים הצעירים שלנו ובהם ילדים בגילאים 4-6. בכל בית כ- 30 ילדים, 2 חונכים ובן/בת שירות.

הבית הכחול והבית הסגול הם הבתים הבוגרים ובהם ילדים בגילאי 6-8. בכל בית כ- 54 ילדים, 3 חונכים ובן/בת שירות.

התפיסה החינוכית של החטיבה הצעירה

הילד הוא אדם חופשי ויש לו תפקיד פעיל בבניית עולמו. לילד יש נטייה טבעית לצמוח ולהתפתח. הפעילות החופשית שהילד נמצא בה מאפשרת לו להתנסות במצבים רבים שמהם הוא מפיק ידע, לומד ומתפתח.

התבוננות רב תחומית היא המובילה אותנו, החונכים, בעבודתינו מול הילדים. התבוננות זו שמה דגש על היכולות והחוזקות של הילד כמשהו בעל ערך שמהווה נקודת מוצא מרכזית בהתפתחותו ובפעילותו בסביבה.

הפעילות המגוונת והחופשית היא זו שמזמנת בחירה. הבחירה היא אבן יסוד בתהליכים שעוברים הילדים בבית הספר. בכל בחירה יש גם ויתור ותפקידנו ללוות את הילד בבחירות שלו, וגם ליצור הזדמנויות להרחבת גבולות הבחירה, לבדיקתה ולשיקופה.

החירות שבית הספר מאפשר היא מאתגרת, דורשת התמודדות ומעורבות, ובכך מזמנת למידה והתפתחות. חונכי החטיבה הצעירה מאפשרים לילדים לבטא את עצמם במגוון דרכים, להיות מעורבים וחשופים לשפה ולאורחות של בית הספר.

תפיסת הלמידה בחטיבה הצעירה

כל התנסות ואינטראקציה בין הילד לסביבתו הפיזית והאנושית מזמנות למידה, חוויה והבניית משמעות. קיים מתח מובנה בתהליך התפתחותי: ההיבט הייחודי וההיבט האוניברסלי, ושניהם מובנים בתהליכי הלמידה של הילדים.

הייחודיות מבטאת נטיות, חזקות ותחומי עניין אישיים, להם הילד מייחס ערך מיוחד. האוניברסליות מבטאת התנהגויות אותן חולקים בני האדם בסביבתם התרבותית-חברתית. בכל התנסות, שהילד בוחר, מתקיימים בו זמנית ממדים שונים של הייחודי והאוניברסלי. אנחנו מייחסים ערך וסובלנות רבה לייחודי בד בבד עם הכרה בחשיבות של התרבות והחברה, ומכירים במתח הנוצר לעיתים בין הייחודי לאוניברסלי.

הרצון של הילד לקרוא, להיות בקשר, לחשב מספרים, לקלוע לסל, להשתמש בכסף, להפעיל מכשירים, מבטא את השאיפות לעצמאות, שייכות ולהשגת מיומנות אוניברסלית. הבחירות שלו ב"מה", "מתי" ו"איך" מבטאות את הייחודי והמשמעותי עבורו בזמן נתון.

יש להכיר שבכל בחירה חופשית יש גם ויתור, מחיר ואף חוויית פספוס, אך לצד אלה גם אחריות, מיקוד, השקעת מאמץ, תחושת מסוגלות וחוויית הישג. אנחנו מלווים את הילד בבחירותיו, בהתבוננות על עצמו ובניסוח משמעויותיהן של בחירותיו. זהו אחד מתהליכי הלמידה החשובים לכל הגילאים בבית הספר.

החטיבה בנויה כמרחב פעילות שיחד עם מרחבי בית הספר השונים נותנים מענה למגוון אופני למידה. הבתים- הם מרחבי הפעילות הבסיסיים שבהם מתקיימת למידה באופנים שונים ומגוונים: משחק חופשי על כל סוגיו, התנסות בחומרים, יצירה והבעה, יוזמות ילדים, פעילות יזומה של חונכים, והכל בסביבה מותאמת התפתחותית. בבתים גם מתקיימת החשיפה הראשונית של הילדים לשפה הדמוקרטית במושגים כמו " בחירה", "פרלמיני" וכד'.

מרכזי בית הספר לסוגיהם- כמו החצר, אומנות, קרמיקה, ספריה ועוד... שבהם מתקיימת פעילות למידה מותאמת בהתאם לאופי המרכז, חוקיו, ומטרותיו.

שיעורים מובנים- שאליהם נחשפים הילדים בהדרגה, בתחומי דעת שונים. ישנם שיעורים המחייבים רצף ומחויבות והרצון של הילד להיות נוכח בהם צריך להיות מותאם ליכולת שלו להיות בתהליך רציף המחייב התייחסות לזמן, להתארגנות וכד'.

אנחנו רואים במגוון דרכי הלמידה וההתנסויות ערך חשוב, נותנים מקום, זמן והתייחסות למקום ההתפתחותי שבו נמצא כל ילד ולדרכי הלמידה המועדפות והנכונות לו.

שיתוף וקשר עם ההורים

חינוך דמוקרטי הוא תפיסת עולם, עם זהות בסיסית וערכים ברורים, והחטיבה הצעירה היא המקום שבו פוגשים רוב ההורים לראשונה את בית הספר!

חונכי החטיבה הצעירה רואים את עצמם מחויבים לדיאלוג ולשיתוף עם ההורים בתיווך המשמעות של מה שהילד עושה והתהליכים שהוא עובר, מתן רציונל לדרכי הפעולה ולראיה שלנו את הילדים, עידוד השיח עם ההורים בסוגיות שעולות, מתן מענה ככל האפשר לשאלות וקשיים בדרך.

לצד זה, אנו רואים חשיבות רבה במחויבות של ההורים ללמידה של החינוך הדמוקרטי, למידת המקום וערכיו, הקשבה, סובלנות לאי וודאות והתלבטות, פתיחות לשונה ולחדש, והכרה בכך שהחינוך הוא מסע המתבצע יום ויום ושעה ושעה.

אנחנו רואים בהורים שותפים למסע של הילד בבית הספר, ומזמינים אותם לשיח עם צוות החטיבה הצעירה כחלק חשוב במסע זה.

חטיבת היסודי

חטיבת היסודי היא מרחב למידה המיועד לילדים בתחילת ההתבגרות בליווי מבוגרים מאפשרים.

חטיבת היסודי שואפת ליצור מרכז בטוח ומכבד במטרה לפתח אחריות, למידה, בניית זהות אישית, יצירת קשרים חברתיים רב-גילאים והתנסויות.

אנו שמים דגש על שלושה דברים עיקריים:

נראות- התפקיד המרכזי של מרחב היסודי ושל המבוגרים במרחב זה הוא ללוות את הילדים בתהליכים השונים שהם עוברים. לכן, חשוב לנו מאד לראות כל ילד ולהיות שם בשבילו בחוויות המשמעותיות עבורו.

אחריות- היסודי הוא מרחב של הילדים הפועל למען הילדים ומנוהל ע"י הילדים. תפקיד המבוגרים הוא לעזור לילדים לקחת אחריות בהתאם לשאיפות שלהם וליכולות שלהם.

אחריות כזו מעצימה את תחושת המסוגלות שלהם ומהווה כר פורה ללמידה משמעותית. הילדים הם האחראים העיקריים על מה שקורה בבית היסודי - תחזוקו השוטף, יזימה של אירועים (כגון: לילה לבן, חגים ועוד) וקביעת הכללים.

זרימת הפעילות- חשוב שהציוד ביסודי יהיה זמין עבור הילדים ושהילדים יהיו מודעים לפעילויות השונות שקורות בבית-הספר בכלל וביסודי בפרט.

בחטיבת היסודי מספר מרחבים:

המטבח – במטבח מתרחשת פעילות ענפה של בישולים ואפייה.

מרחב יצירה – שולחן גדול בו הילדים יוצרים בחומרים שונים ומציירים ציורים.

בית העץ – לפני שנתיים הילדים בנו בית עץ שבו שתי קומות. בית העץ משמש למפגש חבורות או כפינה שקטה לילדים ולילדות.

שולחן משחקים – שולחן גדול המשמש למשחקי קופסא.

אופן התנהלות בית היסודי

- הכללים של בית היסודי נקבעים בפרלמיני אחת לשבוע. הפרלמיני מנוהל על-ידי צוות פרלמיני.
- אחריות ביסודי - כל תלמיד ביסודי מחויב לבחור שעה אחת בשבוע בה הוא אחראי על היסודי.

- כל תלמיד אחראי לגשת ללוח הודעות בכניסת היסודי ולהתעדכן מידי יום בהודעות שוטפות ואירועים עתידיים.
- למידה- בית היסודי מזמן אירועי למידה רבים ומגוונים חלקם ספונטניים וחלקם יזומים על ידי החונכים ומלווים על ידם.
- צוותי היסודי – מרחב היסודי מנוהל בעזרת צוותים שנבחרים בתחילת השנה ואחראים על תחומים שונים.
- מדי בוקר וצהריים תלמידי היסודי נרשמים אצל החונכים. רישום בוקר נערך בין השעות 8:15 - 8:30.
- חשוב מאוד להגיע בזמן. מפגש הבוקר עם החונך או מחליפו ביום שאינו נמצא, הוא לעיתים הזמן היחיד בו אנו פוגשים את הילדים במהלך היום. פגישה שהיא זמן להתעדכנות, חיוך וחיבוק.

חטיבת התיכון

חטיבת התיכון מכילה בתוכה את כלל תלמידי התיכון בבית הספר, מכיתה ז' ועד י"ב ועוד 3 כיתות תקשורת, כ - 270 תלמידים.

רב - גילאיות

התיכון הוא מרחב רב גילאי המאפשר ביטוי חופשי לרב גוניות המאפיינת בני אדם. רב גילאיות זו נותנת לגיטימציה לשונות שבין בני אדם ומאפשרת לכל תלמיד למצוא את מרחב היחסים והלמידה המתאים לו. הרב גילאיות מאפשרת בחירת תחומי עניין המותאמים לאדם ולא דווקא לסטנדרט הגילאי המוכתב ע"י המערכת הממוסדת.

כיתות התקשורת

בכיתות אלו לומדים תלמידים המתמודדים עם לקות בתחום התקשורת חברתי על הרצף האוטיסטי – ASD. תלמידים אלו מלווים על ידי צוות חונכים ומשלבים וכן מטפלים פרא-רפואיים. הכיתות מתמקדות בהתפתחות אישית של התלמידים בדגש על איכות חיים ושכלול מיומנויות וכישורי חיים שיאפשרו השתלבות מוצלחת כבוגרים בקהילה גם בתום תקופת בית הספר.

כיתת התקשורת מהווה בית תומך ומרחב למידה מותאם לצרכיהם. בכיתות מתקיימים לצד המערכת הבית ספרית גם שיעורים, קבוצות ופעילויות ייחודיות שמאפשרים למידה משמעותית ומותאמת לצרכים ולמטרות של התלמידים. חלק מן התלמידים משתלבים בהצלחה גם בשיעורים הכלל בית ספריים, וועדות ופעילויות במרחב בית הספר.

חונכות

קשר החונכות בגילאי התיכון מבוסס בעיקרו על מפגשים בהם נבחנות שאלות יסוד על זהות, על מטרות וחלומות, על מערכות יחסים, ועל אתגרים במרחב האישי והחברתי. כל אלו דורשים רמה גבוהה

של קשר בין החונך והתלמיד. הקשר העמוק והאינטימי הזה נוצר בתהליכים הדרגתיים של היכרות, מציאת שפה משותפת ויצירת אמון. תהליכים אלו אורכים זמן ולעיתים הולכים ומשתבחים עם השנים, ומאפשרים תמיכה מיטבית בתלמיד לקראת אתגרי שנות התיכון המתקדמות. התיכון כמרחב ששנתי מאפשר לבחור חונך מתוך קבוצה גדולה של חונכים ובכך להצליח לדייק יותר את הבחירה בחונך המתאים ביותר לצרכי התלמיד. אופציות יחסי החונכות מתרחבות, והמצב מאפשר הן למי שמבקש להתנסות ביחסי חונכות מרובים וקצרים והן למי שנתרם מקשר ארוך טווח לממש את מה שמתאים לו. מרחב הזמן מאפשר ביצוע שינויים ותיקונים בבחירת החונך ביתר קלות מאחר וישאר מספיק זמן ליצירת קשר חדש.

למידה

הלמידה המזומנת לתלמידי התיכון היא רבת פנים ומגוונת מאוד. לצד מגוון רחב של שעורים המזמנים למידה מוכוונת על ידי מורה, אנחנו מעודדים את התלמידים ללמידה עצמאית במרכזים השונים, בהובלת פרויקטים ושיעורים, בהצטרפות לאחת מקבוצות החקר או לקבוצות הלמידה הווירטואלית, וכמובן ללמידה דרך עשייה פעילה באחת מוועדות בית הספר המנהלות הלכה למעשה את החיים השוטפים בבית הספר.

מגוון רחב זה של אפשרויות הלמידה הוא ככרטיס הזמנה אוהב ופתוח המזמין כל תלמיד ותלמידה למצוא את דרכם הייחודית במסע של התפתחות ולמידה משמעותית ועצמאית.

בתים ומרכזים

בבית הספר שלנו מצויים מרחבים שתפקידם לתת מענה לצורך האנושי במקום, בשייכות ובהקשר לימודי וחברתי. מרחבים אלה מחליפים את מסגרת הכיתות הנהוגה במערכת החינוך הרגילה. לתלמידי התיכון צרכים מגוונים, שחלקם קשור בקבוצות גיל וחלקם בצרכים אחרים כמו נושאי עניין משותפים. מרחב הספרייה, מרכז אמנות, מרכז קולנוע, ומרכז היקום אלו הם מרחבים שרבים מתלמידי התיכון נהנים מהם לצד שני הבתים החברתיים: בית התיכון התחתון ובית התיכון העליון.

עד כאן מידעון בית הספר.

מכאן והלאה.....

כל מה שעדכני לשנת הלימודים הנוכחית נמצא בידיעון אשר באתר בית הספר שכתובתו

[/http://www.democratics.org.il](http://www.democratics.org.il)

ביטחון ובטיחות הסדרי תנועה בחזית בית הספר

לצערנו תשתית התעבורה באזור בית הספר רחוקה מלענות על הנדרש. ועדת הבטיחות הבית ספרית, בשותפות עם הנהלת ביה"ס וועד העמותה, פועלת לשיפור המצב הן ברמה הפרקטית- מידית והן בפניות לרשות המקומית הממונה על תשתיות אלו.

בינתיים, אנא עזרו לנו לשמור על בטיחות ילדינו והישמעו להוראות ולהנחיות:

- עצירה ואיסוף הילדים ב'כביש' מסוכנת ואסורה בהחלט.
  - עצירה מול השער מותרת לשם העלאת והורדת הילדים בלבד וללא המתנה ארוכה.
  - אין לחנות/ לעמוד במקומות המסומנים להסעות או המסומנים כאסורי חנייה/עצירה.
- כן נזכיר שהשער המערבי מיועד להולכי רגל בלבד, והגעת רכבים לחזיתו לצורך הורדת/איסוף תלמידים אסורה בהחלט!

התגוננות במצבי חירום

התגוננות בעת רעידת אדמה

בעת התרחשות רעידת אדמה יש להגיע למרחב הבטוח ביותר על פי סדר העדיפות הבא:

- (1) יציאה לשטח פתוח בתוך 15 שניות באם ניתן ולאחר מכן כינוס במגרש הכדורגל ע"פ חטיבות.
  - (2) במידה ולא ניתן לצאת לשטח הפתוח בתוך 15 שניות, יש להיכנס למרחב המוגן (מקלט) הקרוב לכיתה.
  - (3) במידה ולא ניתן להיכנס למרחב המוגן בתוך 15 שניות, יש להיכנס לחדר מדרגות, ולהמשיך אל עבר היציאה מהמבנה.
  - (4) במידה ולא ניתן להגיע בתוך 15 שניות לאחד משלושת המקומות הבטוחים הקודמים, יש לתפוס מחסה תחת השולחן, להחזיק באחת מרגלי השולחן ולגונן על הראש באמצעות הידיים.
- בסיום הרעידה יש לצאת לשטח הכינוס במגרש הכדורגל לרישום ע"פ חטיבות.

התגוננות בעת ירי רקטות על ישראל ללא התראה

יש לפעול באופן הבא:

מרגע הישמע האזעקה יש למצוא מרחב מוגן קרוב תוך דקה.

- התלמידים הנמצאים בתוך כיתה (בנויה), ישבו בכיתה מתחת לשולחנות, יתרחקו מקירות צפוניים ויגנו על הראש בידיים.
  - התלמידים הנמצאים בחצר יכנסו למבנה קרוב תוך דקה, ישבו מתחת למחסה ויגנו על הראש בידיים.
  - לאחר שהות של כ- 10 דקות ובהוראת צוותי הביטחון של בית הספר, כול תלמיד יתפנה למרחב המוגן ע"פ מיקומי החטיבות, שיפורסמו בתחילת השנה.
- לאורך השנה נבצע תרגילי התגוננות בתרחישים השונים.

ועדות וצוותים

הרשות המבצעת של בית הספר מורכבת מהועדות שלו. כל ועדה מורכבת מחברי קהילת בית הספר ולוקחת חלק פעיל בתפעול השוטף של בית הספר.

כתובת דוא"ל ליצירת קשר	תחומי טיפול ואחריות	צוות/ועדה
v.eruim@democratics.org.il	הפקת אירועים בביה"ס, בעיקר חגי ומועדי השנה.	אירועים
v.vaadot@democratics.org.il	ניהול מערכת הבחירה לוועדות ביה"ס ותמיכה בעבודת הוועדות.	ועדות
v.bikurim@democratics.org.il	ארגון סיורי סטודנטים ובעלי עניין בביה"ס והדרכתם.	ביקורים
v.bikoret@democratics.org.il	קיום ביקורת שוטפת על תקינות עבודת הפרלמנט, הוועדות וההנהלה.	ביקורת
v.harigim@democratics.org.il	טיפול בפניות פרטניות לחריגה מחוק הנוכחות ולמידת חוץ.	חריגים
v.hutsot@democratics.org.il	טיפול חצרות ביה"ס ושמירת הסביבה, לרבות ניקיון וגינון, וכתובת לכל יוזמה בתחום.	חצרות ביה"ס
v.tiyulim@democratics.org.il	תכנון וניהול טיולי ביה"ס משלב בניית תוכנית טיולים ועד ניהולם בשטח.	טיולים
v.morim@democratics.org.il	גיוס מורים חדשים, משובים למורים, הערכה וטיפול בתלונות של כלל צוות ביה"ס.	מורים
v.miznon@democratics.org.il	הפעלת מזנון ביה"ס.	מזנון
v.maarechet@democratics.org.il	יישום תפיסת הלמידה הבית ספרית וקביעת סדרי עדיפויות בניהול משאבי המערכת, תוך דיאלוג עם תלמידים ומורים.	מערכת
v.mishmaat@democratics.org.il	דיון ופסיקה בתלונות המופנות אליה ע"י כל חבר בקהילת ביה"ס שחש עצמו נפגע מאחרים.	פת"ק (פתרון קונפליקטים)
v.sport@democratics.org.il	ארגון פעילות ספורטיבית בביה"ס, יישום סדרי הפעילות במגרשים ובאולם והשאלת ציוד ספורט.	ספורט

v.irurim@democratics.org.il	דיון ופסיקה בערעורים על החלטות ועדת פת"ק, ותקינות הליכים בוועדות ובפרלמנט. (מקבילה בית ספרית לבג"צ).	ערעורים
v.techni@democratics.org.il	הקמה והפעלה של ציודי התאורה וההגברה באירועי בית הספר.	צוות טכני
v.parlament@democratics.org.il	ניהול ישיבות הפרלמנט בהתאם לסדרים שנקבעו, פרסום במועד של סדר היום ופרוטוקול ההחלטות.	צוות פרלמנט
v.talimidim@democratics.org.il	טיפול בפניות לרישום לביה"ס, מפרסום וארגון הרצאות, סיורים וראיונות, ועד החלטות לגוף כל פניה, יישום קדימויות ועריכת הגרלה.	קליטת תלמידים
v.takziv@democratics.org.il	בניית תקציב מרכזים בהתאמה לצרכים, הגשתו לאישור הפרלמנט וניהול בקרה שוטפת על שימושי	תקציב
אמנות, קולנוע, מוסיקה, מחול, תיאטרון מחשבים וספרייה	ניווט ענייני המרכז, סדריו ותקציביו.	ועדות מרכזים

בעלי תפקיד בבית הספר

בעל תפקיד: איש או אשת צוות ביה"ס הפועלים מתוקף המינוי שניתן להם ע"י ועדת מורים ו/או ההנהלה.

תפקיד	תחומי טיפול אחריות	איש נוכחי
מנהל בית הספר	אחראי להפעלת ביה"ס ברוח דמוקרטית, עפ"י החלטות הפרלמנט, חוקי המדינה והוראות משרד החינוך. אחראי על ניהול קשרי ביה"ס עם העמותה, העירייה ומשרד החינוך. אחראי על קידום בית הספר, צוותו ומבניו. כתובת לכל עניין בית ספרי כללי, אישי ו/או אחר, לרבות כזה המטופל כבר ע"י גורם אחר באופן שאינו מספק את הפונה.	ליאור בכר
סגן מנהל בית הספר	אחראי להפעלת ביה"ס ברוח דמוקרטית, עפ"י החלטות הפרלמנט, חוקי המדינה והוראות משרד החינוך. אחראי על ניהול קשרי ביה"ס עם העמותה, העירייה ומשרד החינוך. אחראי על קידום בית הספר, צוותו ומבניו. כתובת לכל עניין בית ספרי כללי, אישי ו/או אחר, לרבות כזה המטופל כבר ע"י גורם אחר באופן שאינו מספק את הפונה.	רותם רונן

<p>חט"צ: איילת דוידוביץ' יסודי: ליטל יצחקי תיכון צעיר: שבי אברמוביץ תיכון בוגר: יעל פיין כיתות תקשורת: אימאן מסלמאני</p>	<p>ריכוז עבודת צוות החטיבה, וכתובת מרכזת לקשר והתבוננות בצרכיה הספציפיים.</p>	<p>רכזי חטיבות</p>
<p>חט"צ: רון ונגריק יסודי: אפרת דלל סגל תיכון צעיר: רון ונגריק תיכון בוגר: רון ונגריק</p>	<p>יועץ ביה"ס התומך בעבודת החונכים ומרכז היערכות פרטנית וקבוצתית לפי הצורך, כולל קשר עם גורמים מקצועיים בתוך ביה"ס ומחוצה לו.</p>	<p>רכז חונכות</p>
<p>חט"צ + יסודי: הדר לוי תיכון: תמי ענתי</p>	<p>יישום וקידום הפדגוגיה הבית ספרית תוך דיאלוג שוטף עם המורים לגבי תהליכי ההוראה והלמידה בסביבתם וסיוע לשיפורם.</p>	<p>רכזת למידה</p>
<p>שלי ארזי</p>	<p>התאמת תוכניות לשילוב תלמידים בעלי צרכים מיוחדים וליווי יישומן. הנחיית הצוות הפועל עימם וקשר עם הגורמים המקצועיים הרלוונטיים.</p>	<p>רכזת שילוב</p>
<p>ליטל יצחקי</p>	<p>ריכוז מערך הבגרויות בכפוף לנוהלי משרד החינוך, הנחיית הצוות, והתלמידים בהתאם לנדרש והוצאתן לפועל.</p>	<p>רכז בגרויות</p>
<p>ברוך דגן</p>	<p>בקרת ביטחון ובטיחות שוטפת וטיפול במפגעים. הכנת ביה"ס למצבי חירום, קביעת נהלים רלוונטיים והנחיית בעלי תפקידים בהתאם.</p>	<p>רכז ביטחון ובטיחות</p>
<p>אילנה פרנק מור</p>	<p>יעוץ שוטף לצוות ביה"ס ומתן מענה לסוגיות מקצועיות, כלליות ופרטניות. פניות לצורך יעוץ או קביעת פגישה תעשינה דרך רכוז החונכות ובמקרים חריגים-ישירות.</p>	<p>פסיכולוגית</p>
	<p>התשתית האנושית העיקרית של ביה"ס, שבו לכל תלמיד חונך נבחר, המהווה לו מקור התייעצות ותמיכה ומצוי בקשר עם הוריו. מרביתם עוסקים גם בהוראת מקצועות.</p>	<p>חונכים ומורים</p>
	<p>העוסקים בליווי ו/או תחום מקצועי שאינם חונכים במקביל.</p>	<p>מטפלים וסייעים</p>
	<p>הורים ואחרים המלמדים/פועלים בביה"ס בהתאם לרוחו וכלליו, ללא שכר.</p>	<p>מתנדבים</p>
<p>אורה דנטה קזמה אושרת שמש</p>	<p>מתן מענה לצרכים המשרדיים של ביה"ס, מתיאום פגישות וטיפול בדואר ועד בכלל. כתובת להעברת הודעות דחופות ולכל בירור וצורך כגון רישום במצבת, הסעות, ביטוח וכו'.</p>	<p>משרד ביה"ס</p>
<p>שרון פודגוראנו</p>	<p>ניהול מערכי הגביה, התשלומים, התקציבים והמשכורות, בכפוף לדרישות המקצועיות ולהנחיות ההנהלה וועדות כספים (עמותה) ותקציב (ביה"ס).</p>	<p>הנהלת חשבונות</p>

ציון אוחיון גילי יעיש	אחזקה שוטפת ומונעת, רכישות טכניות ואחריות לניקיון החוץ והפנים, תפעול האזעקה וליווי עבודת בעלי מקצוע חיצוניים.	תחזוקת ביה"ס
גופי העמותה		
עמותת ביה"ס מאגדת את כלל הורי ביה"ס החברים בה אוטומטית. משמשת לביה"ס מסגרת חוקית וכלכלית ומהווה מקור תמיכה לפעילותו. מכנסת אסיפה כללית בתחילת שנה"ל להצגת דו"חות, מתן דיווחים ובחירת ועד וועדות המשנה שלהלן.		
יור: מתן מרימצ'יק	מתכנס לפי הצורך/כאחת לחודש, לשמיעת דיווחי הנהלה ו/או גורמים רלוונטיים, ולדיון והחלטות בנושאים שעל הפרק.	ועד העמותה
ענת בר-לב שירן גזית	קיום ביקורת על פעילות גופי עמותה והנהלת ביה"ס, והגשת דו"ח שנתי לאספה הכללית.	ועדת ביקורת
	יישום החלטת ועד העמותה בדבר מתן הנחות למשפחות המתקשות בתשלום שכה"ל המלא.	ועדת הנחות
יור: קובי לייב	קביעת עקרונות ניהול כספי ביה"ס והבטחת יישומם.	ועדת כספים

